

Tisková zpráva
Lucemburk 21. února 2022

Přínosy jednotného trhu EU pro investiční fondy zůstávají stále z velké míry nerealizovány

EU zavedla rámec umožňující vytvoření jednotného trhu pro investiční fondy, který přesahuje hranice členských států EU a současně zajišťuje ochranu investic občanů EU. V dnes zveřejněné zvláštní zprávě Evropského účetního dvora se však uvádí, že ne všechny ambiciózní cíle se podařilo uskutečnit a že mnoho možných výhod pro investory zůstává nevyužito. Cíle vytvořit skutečný jednotný trh pro investiční fondy nebylo dosaženo a přeshraniční činnosti jsou výjimečné. Dohled nad fondy stále není v členských státech jednotný, ochrana investorů je nadále slabá a systémová rizika se dostatečně nesledují.

Investiční fondy hrají v unii kapitálových trhů EU klíčovou roli, neboť investorům pomáhají efektivně umísťovat jejich kapitál. V roce 2020 držely investiční fondy v EU aktiva ve výši téměř 19 bilionů EUR. Téměř 70 % trhu fondů v EU je stále soustředěno v pouhých čtyřech členských státech: Lucembursku, Irsku, Německu a Francii. Na podporu zdravého a produktivního odvětví investičních fondů a na ochranu investorů zavedla EU regulační rámec pro investiční fondy, aby na celém jednotném trhu platila podobná pravidla.

„Předpokládalo se, že integrovanější trh investičních fondů nabídne podnikům v EU různorodější zdroje financování a investorům poskytne lepší ochranu a širší výběr,“ uvedl člen EÚD odpovědný za audit Rimantas Šadžius. „Avšak přeshraniční překážky přetrvávají, pravidla dohledu se v EU stále liší a ne všechny možné zisky byly realizovány.“

Auditoři zjistili, že přínosy investičního prostředí v EU stále omezuje řada přetrvávajících nedostatků. Skutečně přeshraniční investiční činnosti zůstávají výjimečné: ve většině zemí EU jsou investiční fondy distribuovány především na domácím trhu. Dále zjistili, že mnoho očekávaných přínosů pro investory, jako jsou nižší poplatky a větší výběr, se zatím nedostavilo: náklady jsou i nadále vysoké a jejich výše je v různých členských státech velmi rozdílná. Přetrvávají překážky bránící vstupu na trh, což znamená, že se dosud nepodařilo vytvořit rovné podmínky. Auditoři rovněž konstatují, že některé skutečnosti s dopadem na trh, jako je zdanění, místní poptávka a způsob, jakým správci aktiv rozhodují o distribuci svých investičních fondů, jsou prostřednictvím práva Unie neřešitelné.

Podle auditorů opatření EU přispěla ke zvýšení transparentnosti investičních fondů. Investoři jsou nyní lépe informováni o rizicích, výkonnosti a nákladech investic, než byli dříve. Pro investory je však i nadále velmi obtížné fondy v EU vzájemně porovnávat. Investoři také stále nejsou

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

dostatečně chráněni před různými skutečnostmi: nepřiměřenými náklady plynoucími z neprůhledných prodejních postupů nebo jednostrannými doporučeními finančních zprostředkovatelů, která je vedou k produktům, které neodpovídají jejich potřebám. V této souvislosti je problémem tzv. lakování na zeleno: auditoři podotýkají, že označení ESG pro environmentálně a sociálně udržitelné fondy není v současné době regulováno a může být zneužito k prodeji produktů, které nespĺňují přísné etické normy.

Auditoři též odhalili problémy se soudržností a účinností dohledu nad fondy. Zodpovědná agentura EU (ESMA) se snažila podpořit sbližování dohledu, což vedlo k jeho mírnému zlepšení a snížení počtu rozdílů. Jelikož je však odkázána na dobrou vůli vnitrostátních orgánů dohledu a ochotu vlastní rady orgánů dohledu poskytovat informace, má o tom, zda je vykonávána úroveň dohledu ve všech členských státech rovnocenná, jen omezené informace a pokrok při sbližování v oblasti dohledu nemůže měřit.

Audit také vyvolává otázky o tom, zda je legislativní přístup Komise k danému účelu vhodný: legislativa upravující přeshraniční činnosti investičních fondů se skládá převážně ze směrnic, které členské státy provádějí ve vnitrostátním právu jako vlastní verzi pravidel podle svého výkladu a své situace. Tato praxe vedla k výrazným rozdílům v předpisech mezi jednotlivými členskými státy.

Auditoři předkládají řadu doporučení, jak tento stav zlepšit. Upozorňují však, že k dosažení skutečného jednotného trhu nebudou stačit pouhé drobné revize právního rámce.

Obecné informace

V roce 1985 zavedla EU opatření, která odstranila překážky bránící přeshraničnímu působení investičních fondů v rámci EU. Od té doby mohou fondy a správci fondů se sídlem v jednom členském státě EU nabízet fondy drobným investorům v celé EU pod dohledem pouze orgánů v zemi svého sídla. V roce 2011 umožnila směrnice o alternativních investičních fondech také nabízet zvláštní fondy profesionálním investorům v celé EU. V témže roce zřídila Evropská unie agenturu, Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, jejímž úkolem je zlepšovat ochranu investorů a pomáhat finančním trhům dobře fungovat.

Zvláštní zpráva č. 4/2022 „*Investiční fondy: opatření EU dosud nezajistila vytvoření skutečného jednotného trhu s příznivými podmínkami pro investory*“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu). Cílem auditu je přispět k vyšší účinnosti a efektivnosti finančního dohledu a ochrany investorů v EU.

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším zainteresovaným stranám, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti. Valná většina doporučení předložených v našich zprávách se realizuje.

Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547